

Әһсән, Миша!
Сен бачарыгы талыбсан.

Бүтүн бир халга сөһтан атма
Күлөби дезинформасија,
Линч эһалија гаршы гилаһ
Сижаси нәһбуслар ...
Бүтүн бунлар Сталиндан
галмыш эһиләрди.
Бирча сахта процессләр
галыб. Шунда, јатинки,
кәрарик.

Будур, артыг Азербайжанда Сөв.ИКП-ны гара та-
бута гојуб "аллаһ рәһмәт еләмәси" дејирлар. Нә-
һажәт һамы баша дүшүб ки, сон 70-сә илдә халга ге-
ним кәсилән елә бу партија имин (баша дүшмәјәрлар
исә ја килдәр, ја да ки, үзр истәјирик, бяч). Ла-
кин елә адамлар вар ки гилаһ да бу јухарыда сту-
ранлар, партијасыз бир күн дә јашаја билмәзләр
вә онлар бу саат теләм-теләсик јени бир партија
јаратмага чан агырлар. Нәјнек, гој чалышынлар.
Анчаг ачизанә бир халышмыз вар:

- Сиз Аллаһ, нә јаралдысиз јарадын, јени пар-
тијанын "уставында" вә "протграмында" Аллаһла
ишиниз олмасыз. Имкан верин, јени партијанын
үзвләри хәјрлә-шәрлә үрәклә Аллаһы јад елә бил-
синләр.

Сон вахтлар шәһәрлә шәјәләр јазылар ки, куја
Халг чөһәсиндә јыгилан пуллар јејилер, дагыды-
лар. Гәтијјәтлә билдиририк ки, бу иртиралыр. Пул
вәсаитинин јыгылмасы вә хәрчләмәсинә идарә һеј"-
әти нәзарәт едир. Идарә һеј"әтинә исә халг өзү
бечиб вә она инаныр.

Јох, әкәр шүһәләләр вә инанмајанлар варса,
гој онлар өзләринин ичтимај комиссиясыны јарат-
сынлар.

Идарә һеј"әти онлара һәр чүр һесабат вә мө"-
лумат вермәјә һазырдыр.

Хөбәрләр.

Азербайжан Јазычылар Иттифагы партија тәшки-
латинин сонунчу јыгынчагы кечирилмишдир. Комму-
нист јазычылар партија билетләрини тәһвил
вермишләр.

Азербайжан јазычылар ССРИ Јазычылар Иттифагы
дан чыхараг Мүстәгил Азербайжан јазычылар тәшки-
лати јаратмышлар.

Азербайжанын бүтүн ичәсәһәт тәшкилатларынын
үзвләри дә партијадан чыкмышлар.

Јанварын 22-дә шәһәримиздә јөрләшән 92602
№-ли һәрби һиссәнин 5 әскәри
Аллаһвердијев Рәһвил Гурбан оглу
Исмајлов Тәләт Гачај оглу
Исмајлов Агил Гачај оглу
Әзизов Гурбан Шәһил оглу
Кәримов Азад Әфган оглу
гуллуг јериндән гачыб редаксиямыза кәлимишди-
ләр. Мә"лум олмушдур ки, азербайжанлы олдугла-
рына кәрә бу 5 әскәрә (һиссәдә гуллуг едән
гәлан 30-40 азербайжанлы кими) орду рәһбәрлији
дүшмән кәзү илә бахыр, һәдәләјир, кәз вериб
ишыг вермир. Онлар һәтта јәмәкханаја да силаһ
алтынла апарылыб- кәтирилләр.
Бизимлә сөһбәтдән сонра әскәрләр һәрби һис-
сәјә гәјтдиләр. Кәрәсән онларын агибәти нәчә
олачагдыр?

ҒЫСА СӘТИРЛӘР

Азербайжан сәһнәсинә агыр итки үз вермиш-
дир. Театр улдузу, баш ролларын иҒачысы Вәзир-
јан Москваја - Горбачовун "Иарионетләр театры"
на тә"јинат алмышдыр. Вәзирјан Москвада Шәрг
экзотикасы нумајиш етдирәчәк.

Бу күнләрдә Бакида тәнтәнәли нәрасим ол-
мушдур. Вәзировун папагы, онун сәдагәтли әл-
әлтисы Мүтәллибова тапшырылмышдыр. " Вәлинин
башында Әлинин папагыны" горуаг Полјаничкоја
һәвалә едилмишдир.

Етдији агыр чинајәтләрә - өз суверән һү-
гугларыны вә демократија теләб етдијинә, нәһа-
јәт, өз сәрвәтләринин саһиби олмаг истәдијинә
кәрә Шимали Азербайжан ССРИ -нин — Халглар
һәбәхәнасынын картсәринә(тәкадамлыг камерасы-
на) салынышдыр.

ВӘТӘНӘ СӘН ЈАН КИ,
ВӘТӘНӘ ЈАНМАСЫН!

ВӘТӘН

№3(4)
29 јанвар
1990 ил

АЗӘРБАЈҶАН ХАЛГ ЧӨВҺӘСИ, КӘНЧӘ ШӨБӘСИНИН ГӘЗӘТИ

Јанварын 20-си Азербайжан тарихинә ән
агыр вә дәһшәтли күнләрән бири кими дүшдү.
Бакија сохулан гудуз совет ордусу линч эһали-
јә, гәлнн вә ушаглара атәш ачды. Бу һәрәкәтлә
Кремл вә онун ховәјни өз сижәсәтләринин ич үзү-
нү ачдылар. Милләтчилик, экстремизм вә ислаһ
фундаментализми илә мүбаризә апармаг бәһанәси
илә онлар Азербайжанын демократик вә милли ист-
тигләлијјәт һәрәкәтинин боғмага чөһл етдиләр.
Бу һадисәләрлә әлағәдар Азербайжанын јүз
минләрлә гәјрәтли огул вә гызлары шүурлу сурәт-
лә коммунист партијасындан имтина етдиләр. Бу-
нунла да онлар партијанын совет империализминин
апарычы гүввәси олдуғуну әнлағлыларыны кәстәрди-
ләр.

Партијадан имтина етмәклә Азербайжан халгы
нә улур? Бу яддыла биз ермәни сижәсәтинибизә
јеридән мәркәзи һөкүмәтин, икиүзлү Горбачовун
вә онун Азербайжандагы алчаг әләлтнларынын күчү-
нү зәһитләмиш олуруг. (Ону да гәјд еләк ки, Ба-
кидагы шәһилләримизин һеч үчү чыкмамыш Азербайжан
коммунистләри арасында халгымизын гәтили Горбачо-
вун ганлы әлини сыхан тапылды. Устүнлән даһа үч
күн кечимиз һәммин хаинә бәһали хәләт бағышланды.)

Коммунист партијасынын Азербайжанда һөрмәтдән
дүшмәси республикада јени сижәси шәраит јаралыр.
Хағыз үзәриндә сахланмасына бахмајараг әслиндә
ССРИ Конституциясынын 6-чы бәдли (Сов.ИП-нин
апарычы гүввә олмасы) республикамызда артыг гүввә-
дән дүшүб. Бәс јаранмыш шәраитлә республиканы ким
идарә етмәлидир? Јалныз вә јалныз республиканын
әли вә јерли советләри.

Индијәләк советләрин халга гуллуг етмәк имкан-
ларыны мөһдуллашдыран партија тәшкилатлары олмуш-
лар. Партијанын һөрмәтдән дүшмәси советләрин мүс-
тәгиллик әллә етмәси демәкдир. Буна хәрә биз рес-
публиканын әли вә јерли советләринә сечкиләрин мүм-
күн гәләр тез кечирилмәсинә вә һәммин сечкиләрдә га-
либ кәлимизә чалышмалыјыг.

Индијәдәк мүхтәлиф күрсүләрән дејилән
халгла рәһбәрлијин "бирлији" дә јалныз бу јолла
гәзаныла биләр. Онда халгымиз бизи јахын кәлә-
чөклә кәзләјән, үзәримизә кәлән даһа агыр имта-
һанлардан угурла чыха биләр.

Беләликлә, Азербайжанын кәләчәји угрунда мү-
баризә һәләлик сечки мөнтәгәләриндә кечәчәкдир.
Јох, биз сечкиләрдә гәләбәјә һәһил ола билмәсәк,
иниләрлә шәһидимизи һаһар јәрә вермиш оларыг.
Шәһидләримизин руһу бизи даһа јәһил, даһа шүурлу,
даһа мөһкәм олмага чәғырдыр.

АХЧ Кәнчә шө"бәсиндә.

Јанварын 24-дә кечирилмиш АХЧ Кәнчә шө"бәси-
нин Идарә һеј"әтинин ичләсында гәрәра әлнимышдыр

1. Республикада вә шәһәримиздә јаранмыш агыр
везијјәтлә әлағәдар олараг вә бүтүн гүввәләрин
чәһпә әтрафында даһа сых бирләшмәси мәгсәдилә:

1. Јанварын 14-дә јаранмыш һәрби шура ләгв
едилсин вә бүтүн сәләһијјәт јенидән идарә һеј"ә-
тинә гәјтарылсын.

2. Идарә һеј"әтинин үзвләри һүсәјнов Јәлмар
вә Мүрсәлов Расим ејни дәрәчәли фөвгәл"адә һаки-
мијјәтли сәдр тә"јин едилсинләр.

II. Шәһидләрин хәтирәсини ебәдиләшдирмәк мәг-
сәдилә:

1. Гасимов Рузикария, Әлијев Бәхтијарын вә
Мәммәдов Аббасгулунын мөзарлары үзәриндә онларын
бүстләри учалдылсын, баш дашларында гызыл һәрф-
ләрлә "Азербайжан халг гәһрәманлары" сөзләри
јазылсын.

2. Гәлан шәһидләрин баш дашларына онларын
барелјәфләри вурулсун.

3. Бүтүн шәһидләрин аиләләринә мадди јардым
едилсин.

Күрчүстанлыларын һәмрәјлији.

Биз, Күрчүстанда јашајан азербайжанлылар, јан-
варын 20-дә Бакида төрәдилән ганлы гыргынлардан
һиддәтләнмишик.

Бүтүн Бсрчәли маһалы матәм ичиндәдир.
Јанварын 21-дә Гардабани рајсунун мәркәзин-
дә 40 мин нәфәри иштиракы илә матәм митинги кеч-
рилмишдир. Митингә јыгышанлар ССРИ һөкүмәтинә вә
шәхсән Гсрбачова гаршы олан гәзәбләрини билдирмиш
ләр.

Јанварын 22-дә Күрчүстан КП МК-нын 1-чи кәти-
би К.Гумбаридзә республиканын бир сыра рәһбәрләр
илә бирликдә рајонумуза кәлиб Азербайжан халгына
башсағлыгы вермишдир.

Күрчүстанда фәалијјәт кәстәрән бүтүн дсггуз
гәјри-фсрмал партија Азербайжан халгына башсағлы-
гы вермиш вә сөјләмишләр ки, Азербайжан вә күрчү
халглары ејни дүшмәнә гәршы мүбаризә апармалды-
лар.

Матәмлә әлағәдар һәмчинин Тиғлисләки мәсчиддә
шам јандырылмыш, шәһидләрә јәсин охунмушдур.

АХЧ-нын Гардабани шө"бәсинин үзвләри:
Шәһвердијев Сәмәд, Ширјев Рәһман,
Әлијев Назим, Ләһтәлов Аллаһверди

Без вины виноватые.

Русские, считесь!

Два года длится конфликт в Закавказье. Беды, которые испытывает азербайджанский народ, были бы не так тяжелы, если бы мы вели борьбу с таким же искренним противником.

Но верный слуга армянской мафии Михаил Горбачев оказался настолько подлым, что втянул в свою грязную "игру" и русских. Используя тактику гаусс-нейских провокаций, сеется паника и страх среди русскоязычного населения. Сеется весьма умелой рукой (явно чувствуется почерк КГБ - самой преданной верхним эшелонам парткратии организации).

Но давайте задумаемся, есть ли почва для конфликта между азербайджанским и русским народами. Чего мы не поделили? А ведь делать-то нам нечего!

Таким образом, становится ясно, что кампания отъезда русских организовал сам Горбачев для обеспечения своего кровавого преступления. И если раньше жертвой нагорно-карабахского конфликта был только азербайджанский народ, теперь мы стали и русские.

Русские, считесь! Неужели вы не понимаете, что вас хотят превратить в марionетск. Это вас используют для оправдания кровавой бойни в Баку. Что Горбачев не побрезгует смыть со своих рук кровь азербайджанцев русскими слезами.

Неужели вы не видите этого? Неужели вы и дальше хотите становиться жертвами? Ведь это только начало. Каким будет следующий шаг "демократов" Горбачева - неизвестно никому.

Русские - считесь!

Январь 8-дә Ахалкалакда һәрби тулдулга олан әскәрләр халг һәрәкәтинә бәғмәг үчүн һәрби һисәсини тәркибиндә Нахчыванә канләриликләр. Әкин 4 күрчү гәрәтчимиз динч әһалијә гарим силаһ ишләтмәклән бәјун гәчәриниләр. Онлар январь 18-дә Тифлисә гәјүнмәг үчүн АХМ Нахчыван шә"бәсиндән көмәк истәниләр. Нахчыванлилар күрчү әскәрләри Кәңчәјә өтүрүш, АХМ Кәңчә шә"бәси иә өз нөвбәсиндә, январь 20-дә онлар Ахалкалакјә јола салмиләр.

Јашсын азадлигин рәһни олан халгләр бирлији!

Б Ә Ј А Н А Т

Мән Шабанов һәфиз Шәкир оғлу, сон вахтлар ССРМ һөкүмәтинин халғимни күнаһонә гәнини ахитиәсинә вә Азербәјчан ССР Али Советинин Бакидә фәвгәл"вә вәзидјәтин 48 сәт әрзиндә көтүрүлмәси барәдә 21 январ тарихли гәраринин позулмәсинә вә"тираз әләмәти оларәг Азербәјчан ССР Али Советинин иҗтәғи сәссидәсинин кәчирилмәсини көзләмәдән көнүллү оларәг ССРМ вәтәнәдәлигиндән иттипа едирәм вә бу күндән өзүмү Азербәјчанни азал вәтәнәдән һесәб едирәм.

Имаа: Пәспорт: XII - №, № 605685

25.01.90.

Я - русский...

Я - мать, родившая сыновей-азербайджанцев. Теперь вы можете себе представить, какой боль рвет мое сердце и душу от сознания, что мои соплеменники убивают моих сыновей?! Но прошу вас, люди, подумайте о том, что каратели и посланцы их - это совсем не русский народ. Кому-то очень выгодно отталкивать лбами не только русских но азербайджанцами, но и самих русских отвести по разные стороны баррикад; на тех, кто стреляет и тех, в кого стреляют. Я уверена, что среди безвинно погибших азербайджанцев есть и русские. Мы с вами одинаково страдали от бездарного правления ставленника Горбачева Везинова, все невзгоды делили поровну. Обратите внимание на такую фразу: здесь усиленно муоссировались слухи - русские стреляют, а за пределами республики - что азербайджанцы угрожают русским, которые вынуждены эвакуироваться. Со стыдом, возмущением и презрением воспринимая информацию, что "в Тянцзе сохраняется напряженная обстановка, раздается угроза в адрес русскоязычного населения, основная масса которых вынуждена покинуть места проживания." Какая гнусная лжив. Да, некоторые уезжают (это в основном семьи офицерского состава), но не потому, что нам кто-то угрожал, причины разные: некоторые повезли детей-школьников для продолжения учебы (так как у нас школы еще не приступили к занятиям), других "подогрели" сами военные власти, а третья просто еще не очень разобрались в характере народа, среди которого живут.

Убийцам и посланцам их прощения нет. Но нас за них простите. Простите, если можете и не держите зла в душе на русский народ; в этом преступлении нет его вины.

Аллалиа Петровна, фамилия моя не имеет никакого значения, потому что - я уверена - также именем могли написать сотни и тысячи других русских, живущих в Азербайджане.

Январь 22-дә јүзә јәхин гәдин Бакидаки рус киләси хадимләри илә биркә шәһәрин коменданты генерал-лейтенант Дубинјакын јәннә кәлиб ону инсәјә чағырмиләр.

Килә хадимләринин-"Генерал, побјтәс бога" (Аллаһдан гөрхүн)- чағыршина Дубинјак (вә фамилия дәјиг) "Мы солдаты и господу богу присјаги не давали" (Биз әскәрик вә аллаһин һүзурунда әнд-зад ичмәдиләк) чавабн вәрмиләр.

Бурада генерал Дубинјакә һәлә ГЧО ил бундән әввәл даһи Достајәвскинин, јәничә чүчәрмәјә бәшләмәш коммунизм иләјәларина өз мунәсибәтини билдирәрәк, сәјләлији "Гәз бога нет, то војо дозволәнә" (Аллаһ јоххурсә, һеч нәјә гәләган дә јоххур) иләдәсини хәтирләтмәг јеринә дүтәли.

Январь 21-дә биз, бир груп кәңчәли 20 январ гәдли Баки кәчасини тәрәдәнләрә гәрши өз вә"тиразимиз билдирмәк үчүн Москваја хәт-лик.

Әввәлчә, январь 22-дә ССРМ иҗтәғи назир-лијинин бинаси гәршииндә олдуг. Бурада минләр-лә азербәјчанли өз һагг сәссидәчәлтмәг үчүн топләнимиздә. Әләриндә гәра бәјрәгләр олан бу адамлар бир яғиздән гығгәрилдиләр:"Империја го-шунлары, Азербәјчандан чыхин", "Горбачев, әлини Азербәјчанлан чәк", "Азербәјчан гәл кәлүнә гәрг олуб" вә с.

Бу, минләрлә азербәјчанлинин суварен респуб-ликамызин пәјтәхтиндә тәрәдәлән чинајәтләрә вә"ти-раз сәсләри иди.

Бу, онларын милләтимизин сәјғәриминә гәрши вә"тираз иди.

Сонра Азербәјчанын Москвадаки әлими нумәјәндә-лијинә кәтлик. Нумәјәндәлик империја пәјтәхтинин ләп мәркәзиндә- Станиславски күчәси 16-ла јерлә-шир. Бура имкроз азербәјчандир. (Бу күнләрдә Азәр-бәјчанын Москвадаки бу кичик әләсинә да тәчәвүз едилмиздир. - Ред.) Гәлпдә Азербәјчанын гәра ләнт-лә һәшијәләнмиз үчрәкли бәјрәгнә әчләнмиз. Москва-лә јәзәјән азербәјчанлилар- зидәләр, фәһләр, тә-ләбәләр вә аспирантлар бурада идиләр. һәмз бир-бири илә дәрдини болутлүрүр, Азәрбәјчандан кәлән хәбәр-ләрлә тәһи олур-у.

Нумәјәндәликә АХМ-нин Москва шә"бәсинин тәшкил етдији мәтбуат конфранси олдуг. Конфрансда ССРМ Халг артисти Мүслүм Мағомајев вә тибб едиләри доктору, профессор Ләлә һәмидәвә әсил вәтәнләш гәјрәти илә чхих едиләр. Онлар билдирдиләр ки, Азәрбәјчан халғина гәрши бу сәјғәримин әрлимәл, пәчәл тәкиллә һәјәтә кәчирилмишдир. Москва бу чиркин, гәјри-инсәни әкти гәбәгчәдән һәзирләмәләр.

Азәрбәјчан нумәјәндәләри, онларн кәчә-күнәүз рәһәт гәјмәјән вә индијәләк сәвет һәкүмәтинин чә-вәб вәрмәлији суаллары хәричи журналистләрә јәғды-

Тәнәл әрдү - бизим әрдү.

Ахир вәхтләр Тәнәл әрдүнүн иҗтәғи гәләнәдән, гәбәкәләрләмәсиндән, даһа не едилә гәләнәдән в гәдәр дәнширләр ки, адам-дәп гәләкә кәләр. Гәјрәјиб әхә бу "гәғир" әрдү?

Мәчәрстандә вә Чечәнстандә бу халғларин "дәвләт чәврилмиш едәси" әгулләрини гәрәб ахырына чхихиб.

сәғәрстандә уауун илләр әдгән халғ-ини "дүшмән" әгулләринин бәшһә мәрми јәһтирәб.

Алма-Атада гәра халғимни бир сәрә "шәркәман", "түфәјли" әгулләрини күлләдән кәчирис.

Һәһәјәт, Тифлиسدә, Кишинјевдә вә Тәһисә күрчүләр, молдаванларин вә азербәјчандарин "кәстрә-мист", "милләтчи" гәшәларини, гәдәләрәти вә ушәг-ларини тәнкларин тәртүллари әрәдә едил.

Инди дәјин көрүм, дүнјәнин сүтүн халғларина бә-лә "һумәнизәт" гуллуглар кәстрәмәјә кәләр. сәғәр-слан әрдүдә да әгрәсивә, гәбәкәләр, дәнәләр дәмәк өләрми?!

Һәркән сәнки дүнјә ичтимәијјәтинә күрәчәт өләр-диләр?

- Не үчүн 200 мин азербәјчанли өз пәлә-бәбә јурдлариндә әрмәниләр тәрәфиндән тәһир олу-нандә, өлдүрүләндә вә он-он бәш күнүн ичәрисин-дә вәһиәчәсинә гәвуләндә Врәнистандә фәвгәл"вә вәзидјәт вә"лән олунмиздә?

- Не үчүн Баки күчәләриндә минләрлә күнаһонә адамни гәни су јеринә ахидиләр вә чүрбәчүр донлар көјдирилән бу чинајәтләр дүнјә халғлариндән киз-ләдиләр?

... Бәјтк бәстәкәримиз Вағиф Мустафәзаләнин јәли-кәрдәри - Вләз вә Әзизә Мустафәзаләләр дә бәшдән ајага гәра кәјиниб журналистләрә көрүшә кәлимиш-ләр. һәр икәси ағлаја-ағлаја мунәһибә вәррилдиләр.

Биз Кәңчә нумәјәндәләри Ичкиләрә журналистләр-риндән хәһиш еттик ки, ағыр, дәзүлиәз вәзидјәтдә олан республикамызә көмәк үчүн үмүдләјә Гирнин Хәч Чәмијјәтинә вә Б И Т -нин инсән һүтүгларини мугәғиә комитәсинә күрәчәтимизи чәтдирдиләр.

Ахшәм гәрәғи Гирини Хәч чәмијјәти Москва шә-бәсинин 2 нумәјәндәси бизим јәнимизә кәлиб бил-дирдиләр ки, әртиг рәспубликамызә тиб би јәрдин үчүн ләвә-дәрман топләниләр. Бундән бәшгә Јапони-ја ширкәтлариндән бири Бакија сәлә ләвәсимәтлә јүкләниш бир тәјјәрә кәндәрмишдир.

Москвадан ағыр тәәсүрәтлә гәјүтәг. Бәкидән кәләнләрин сәјләвәкләри дәрлимизн дәһә вә әртыр-мишләр. Бакија едилән тәчәвүз нәтичәсиндә јүзләр-лә алам һәләк олмуш, минләрлә алам ағыр јәрәлән-мишләр.

Ишгәлчи әрдүнүн әскәрләри динч әһалијә атәп ачмәгдә дәвәм едир. Халғин гәјрәтли әгуллари Ба-ки комендантынн әмри илә зиндәларә аҗыләр.

Азәрбәјчан халғи мәтәм ичиндәдир. Әкә вә дүнјә ичтимәијјәти иә бундән, дәмәк олар ки, хәбәриәдир.

ССРМ халг депутатларинин 2-чи гурултәјиндә Тифлис һадјәсинин мугәкәрәсиндән әсирә Горбачә-тәнтәнәли сүрәдә билдирди ки, Сәвет әрдүсү јәли-миз вә јәлнәз өлкәни хәричи дүшмәнлә гәрумәг үчүндүр вә бир даһа Сәвет халғинә гәрши иләрмә-јәчәкдир.

О, бәлә дәмәмиш олајды, минләрлә мәнәм әлмә-тәнләрим январь 20-дә Бакидә әли сәләлән сәкә-ләр гәршыиндә јерә јәтмәг әвәригә гәчиб киәлә-нәрдиләр.

Буна көрә һесәб едирәм ки, д"тибор кәлмәдән бәшдә олмагдә тугулан бүтүн АХМ рәһбәрләр, әли сәләлән олмаин, әвәзиндә өлкәни бәш рәһбәрләр, әкәстрә-миш ти вә террористи олан Михаил Горбачев мугәғиә күрәсүндә отурдулмашдир.

Әскәрә сәвә дәнәләр...